

نخستین نقاشان اتومبیل در ایران

۱۷ تیر ۱۳۹۳ ساعت ۱۶:۰۸

با ورود نخستین خودروهای سواری به ایران، در پی آن خدمات جانبی آن از جمله رنگ آمیزی قسمت های ضرب خورده ی این خودروها مطرح گردید.

رنگ اتومبیل ها در ابتدا تماماً مشکی بود و رنگ آمیزیشان توسط نقاشان درشکه و کالسکه انجام می گرفت کما آنکه دیگر امورشان از اصلاح شکست و بست ها و وصله ی پیوست های فنریشان نیز بوسیله تعمیرکاران همان ها انجام می شدند چنانچه جعفر شهری می نویسد: این امری است طبیعی که هر پدیده جدید را ابتدا سابقه دارها وارد می شوند، مثلاً رادیو که هنگام ظهور در اختیار گرامافون سازها درآمده و تلویزیون که فروش و تعمیرش بدست رادیوسازها افتاد اگرچه از فنون آن اطلاعی داشته یا نداشته باشند.

کالسکه درشکه ها به دو صورت رنگ آمیزی می شدند که یا لکه گیری و رنگشان بعد از تعمیر بود و یا رنگی کامل که پس از ساخته شدن برویشان انجام می گرفت، همین اموری که روی اتومبیل ها پیاده شده یا لکه گیری و یا رنگ کامل می شدند.

اولین رنگ کار اتومبیل در تهران به صورت جدی و حرفه ای ارمنی ای در خیابان باب همایون بود با مؤسسه ای در دو باب دکان بزرگ و تابلوی بنام (لایت) که کار صحیح تحویل نموده رنگش دست کمی از اصلی آن نداشت، در بوی رنگی با همه تندی اما دلنشین که موقع کار فضای خیابان را در بر گرفته همواره صدای (پیستوله)ی تازه درآمده اش توجه عده ی بسیاری را جلب می نمود، رنگ کاری که تا اواخر و با همه زیاد شدن دست و اسم و آوازه های این و آن هنوز حسن شهرت و عمل خود را حفظ کرده بود.

دیگران نیز اگر اطلاع و وسائل کار آن را نداشته نظری رنگ ساخته، ساختمانی رنگ می زدند، اما با همه نواقص و اینکه با قلم رنگ می زدند، با چشم همچشمی و جلب مشتری دوام رنگ هایشان چنان بود که با عمر اتومبیل همراهی می نمود، اجرت برای لکه گیری های کوچک در حد اکثر یک تومان، پانزده قران رنگ کامل، دیگران هفت هشت تومان و (لایت) دوازده تومان و به تدریج که از کار کم شده به اجرت افزوده شده تا آنجا که امروزه به برابر قیمت خود اتومبیل رسیده است!

درباره لکه گیری رنگ هم تا اواخر دوره قاجار و پهلوی اول شماره رنگ را که کارخانه معلوم نموده و در لوحه ای به کنار اطاق موتور نصب می نمود را کسی نمی دانست و معمولاً رنگ را نظری می ساختند و مسلم است که هرگز هم همرنگ درنیامده وصله مانند توی ذوق زده معلوم می نمود و پس از شناخت شماره هم آن را به همان صورت بکار برده بی آنکه بدانند در نو و کهنه گی اتومبیل کمی باید در رنگ تغییر بدهند.

اولین رنگکاری اتومبیل که روی اصول فنی و به کمال بود را ارمنی خیابان باب همایون و دو سه ارمنی دیگر پس از او انجام می دادند و چون این فن در اختیار خودمانی ها قرار گرفته شاگرد مسلمان هایشان رنگ کار شدند و به تدریج کیفیت خود را از دست داده فقط نزاع هایشان ماند که میان نقاش و مشتری واقع رخ می داد و اجرتشان که همه روزه اضافه میشد و جوابشان در بد و خوب و گرانی ارزانی طبق فلسفه تصوف و دستورات درویشی به ایرادبگیر این باشد که (بدان دنیا محل گذر است- این دقتی که روی رنگ اتومبیل می کنی روی آخرت بکن- از کجا معلوم که فردا من و تو زنده باشیم این همه سخت می گیری!) - تا بخواهی فکرش را بکنی بجای دیگر زده ای که دو مرتبه باید رنگش بکنی) و از این کلمات و جواب مزد اضافه خواستشان هم اینکه: یک تکه آهن پاره آورده یک کادیلاک می بری نمی خواهی مزد بدهی! یا پول برای خرج کردن می باشد پول رنگ ندهی به حکیم و دوا می دهی و از این مقولات بی آنکه وارد اصل موضوع یعنی خود گران بودن بشوند!

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۷۵۰۱/۱-نقاشان-نخستین-۲۷۵۰۱>